

Obsah

	Předmluva	9
I.	ÚVODNÍ ČÁST	11
1	Úvod	11
2	Seznámek	12
3	Účel a význam chladicí techniky	14
4	Historie chladicí techniky	16
4.1	Způsoby chlazení a zařízení	16
4.2	Užití chladu	19
5	Chladicí technika v ČSSR	19
II.	PRACOVNÍ LÁTKY	22
6	Druhy a základní vlastnosti chladiv	22
6.1	Druhy chladiv	22
6.2	Označování chladiv	22
6.3	Požadavky na chladiva	24
6.4	Bezpečnost při práci s chladivy	27
7	Vlastnosti hlavních používaných chladiv	30
7.1	Voda	30
7.2	Čpavek	30
7.3	Oxid uhličitý	30
7.4	Uhlovodíky	30
7.5	Halogenované uhlovodíky	31
8	Vlastnosti binárních směsí	33
9	Teplonosné látky	37
9.1	Rozdělení a druhy	37
9.2	Solanky	38
10	Výpočtové podklady	38
10.1	Tepelné vlastnosti	38
10.2	Přenosové a jiné vlastnosti	40
10.3	Výpočtové podklady pro jednotlivé látky	41
III.	TERMODYNAMICKÉ ZÁKLADY STROJNÍHO CHLazenÍ	63
11	Způsoby dosahování nízkých teplot	63
12	Základní teorie chladicích oběhů	64
13	Parní oběh	67
13.1	Všeobecné pojmy	67
13.2	Výparník	69
13.3	Kompresor	70
13.4	Škrtkový orgán	71
13.5	Kondenzátor	71
13.6	Podchlazovač	72
13.7	Vicestupňová zapojení	73
13.8	Kaskádní zapojení	77
14	Proudový oběh	78
14.1	Základní funkce a pojmy	78
14.2	Pochod v ejektoru	79
14.3	Výpočet termodynamických stavů	81

15	Sorpční oběhy	82
15.1	Všeobecné pojmy	82
15.2	Jednostupňový absorpční oběh se čpavkem a vodou	83
15.3	Difúzní oběh	87
16	Plynové oběhy	89
16.1	Oběhy v oblasti plynu	89
16.2	Zkapalňovací oběhy	92
17	Ostatní způsoby chlazení	96
17.1	Vírová trubice	96
17.2	Termoelektrické chlazení	97
17.3	Adiabatické odmagnetování	98
IV.	OBJEMOVÉ KOMPRESORY	99
18	Druhy a uspořádání kompresorů	99
18.1	Rozdělení kompresorů	99
18.2	Kompresory s vratným pohybem pístu	100
18.3	Kompresory membránové	104
18.4	Kompresory rotační s jedním hřídelem	105
18.5	Kompresory rotační se dvěma hřídeli	106
19	Teorie pochodů v pístovém kompresoru	108
19.1	Ideální kompresor	108
19.2	Skutečný kompresor	110
19.3	Dělení komprese do více stupňů	114
20	Výpočet kompresoru	115
20.1	Výpočet rozměrů pístového kompresoru	115
20.2	Výpočet příkonu pístového kompresoru	116
21	Regulace výkonosti pístových kompresorů	118
21.1	Všeobecné pojmy	118
21.2	Regulace zastavováním kompresoru	119
21.3	Regulace změnou otáček	120
21.4	Regulace zásahy vně stroje	120
21.5	Regulace zásahy uvnitř stroje	121
22	Zvláštnosti kompresorů pro jednotlivé látky	122
22.1	Chladivové kompresory	122
22.2	Kompresory plynové	123
23	Príslušenství kompresorů	123
23.1	Chladiče	124
23.2	Odlučovače a filtry	124
23.3	Sací filtry	125
23.4	Vzdušníky	125
V.	ČÁSTI CHLADICÍHO OKRUHU A KOMPRESOROVÝCH STANIC	126
24	Výměníky tepla — všeobecné pojmy	126
24.1	Tepelný výpočet	126
24.1.1	Výpočet výměníku jako celku	126
24.1.2	Turbulentní proudění v trubkách a kanálech	131
24.1.3	Proudění napříč trubkovým svazkem	131
24.2	Hydraulický výpočet	134
24.3	Pevnostní výpočet	137
25	Kondenzátory	139
25.1	Rozdělení a druhy	139
25.2	Sdílení tepla při kondenzaci	141
25.2.1	Kondenzace s gravitačním odtokem kondenzátu	141
25.2.2	Kondenzace uvnitř trubky	141
25.3	Konstrukce a výpočet jednotlivých typů	143
25.3.1	Prútočné kondenzátory	143
25.3.2	Sprehové kondenzátory	143
25.3.3	Odpáňovací kondenzátory	144
25.3.4	Kondenzátory chlazené vzduchem	145
26	Výparníky	146
26.1	Rozdělení a druhy	146
26.2	Sdílení tepla při varu	147

26.3	Konstrukce a výpočet jednotlivých typů	148
26.3.1	Kotlový ležatý výparník zaplavený	148
26.3.2	Svazkový otevřený výparník	149
27	Chladiče plynů	150
27.1	Rozdělení chladičů plynů	150
27.2	Tepelný výpočet	150
27.3	Chladiče plynů v kompresorových stanicích	155
27.3.1	Chladiče rekuperační	155
27.3.2	Chladiče směšovací	155
27.4	Chladiče vzduchu pro chladičí zařízení	156
27.4.1	Chladiče pro přirozenou cirkulaci vzduchu	156
27.4.2	Chladiče pro nucenou cirkulaci vzduchu	157
27.4.3	Odstraňování námrazy	158
27.4.4	Chladiče směšovací	159
28	Pomočné výměníky a zařízení	159
28.1	Podchlazovače kapalného chladiwa	159
28.2	Sběrače kapalného chladiwa	159
28.3	Středotlaké nádoby	160
28.4	Odstraňování oleje z okruhu chladiwa	161
28.5	Odstraňování vzduchu z okruhu chladiwa	161
28.6	Odstraňování vlhkosti z okruhu chladiwa	162
29	Potrubi a armatura	163
29.1	Výpočet rozměrů	163
29.2	Dispozice potrubí	165
29.3	Konstrukce potrubí	165
29.4	Rozvody stlačeného vzduchu	166
29.5	Armatura	166
30	Automatika chladičích zařízení	167
30.1	Všeobecné pojmy	167
30.2	Řízení výkonu zařízení	167
30.3	Automatické řízení provozních funkcí	168
30.4	Zabránění havarijním stavům	169
31	Tepelné izolace	169
VI.	CHLADIČÍ ZAŘÍZENÍ JAKO CELKY	172
32	Stanovení základní koncepce zařízení	172
32.1	Všeobecné pojmy	172
32.2	Technická hlediska pro volbu druhu zařízení	173
32.3	Ekonomická hlediska pro volbu druhu zařízení	174
32.4	Volba chladičícího systému	175
32.5	Uspořádání chladičícího zařízení	179
33	Potřeba chladu a její krytí	179
33.1	Chladičí výkon	179
33.2	Doba provozu	181
33.3	Výpočty zařízení jako celků	181
34	Projektování strojoven a bezpečnostní předpisy	183
34.1	Projektování strojoven	183
34.2	Bezpečnostní předpisy	184
35	Chladičí zařízení a tepelná čerpadla v energetickém hospodářství	184
35.1	Způsoby zapojení	184
35.2	Zvláštnosti netradičních zapojení	187
VII.	UŽITÍ CHLADU	190
36	Potravinářský průmysl	190
36.1	Účel použití chladu	190
36.2	Konzervace potravin chladem	190
36.3	Chladičí řetěz	195
36.4	Technologie výroby a zpracování potravin a nápojů	199
37	Ostatní obory	201
37.1	Chemický průmysl	201
37.2	Klimatizace	202
37.3	Výroba vodního ledu	204

37.4	Výroba kapalného a tuhého CO ₂	205
37.5	Zimní sporty	207
37.6	Lékařství a biologie	208
37.7	Strojírenská výroba	209
37.8	Inženýrské stavby	210
37.9	Zemědělská výroba	211
38	Kryogenní oblast	211
38.1	Oblast kapalného zemního plynu	211
38.2	Oblast zkapalněného vzduchu	213
38.3	Oblast vodíkových a heliových teplot	215
38.4	Oblast milikelvinových teplot	215
VIII.	PŘÍKLADY	216
39	Výpočty oběhů	216
39.1	Příklad 1 — Výpočet jednostupňového parního oběhu	216
39.2	Příklad 2 — Výpočet dvoustupňového parního oběhu	218
39.3	Příklad 3 — Výpočet absorpčního oběhu	220
39.4	Příklad 4 — Výpočet proudového oběhu	223
40	Výpočty kompresorů	225
40.1	Příklad 5 — Výpočet pístového chladičového kompresoru	225
40.2	Příklad 6 — Výpočet proudového kompresoru	227
40.3	Příklad 7 — Výpočet pístového vzduchového kompresoru	228
41	Výpočty chladicího zařízení a jeho částí	232
41.1	Příklad 8 — Výpočet kondenzátoru	232
41.2	Příklad 9 — Výpočet výparníku	235
41.3	Příklad 10 — Výpočet tepelné izolace	238
41.4	Příklad 11 — Chladicí zařízení jako celek	241
	LITERATURA	243
	REJSTRÍK	244